

Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

38145

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Numan KURTULMUŞ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nimet ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi yerleşkesinde; milletvekilleri, Meclis personeli ve ziyaretçiler dâhil olmak üzere günlük **5 bini aşkın kişinin**, tek kullanımlık **200 ml plastik şişelerde ambalajlanmış içme suyunu** tükettiği bilinmektedir. Ziyaretçi yoğunluğunun arttığı günlerde bu sayı daha da artmaktadır. Bilimsel çalışmalar; tek kullanımlık plastik şişelerin üretim, kullanım ve bertaraf süreçlerinin **çevre kirliliğine, iklim krizine ve insan sağlığına** ciddi zararlar verdiğini ortaya koymaktadır. Plastik şişelerin büyük bölümünün üretildiği **polietilen tereftalat** maddesinin doğada tamamen yok olmasının **400-500 yılı** bulduğu; bu süreçte **mikroplastiklere ayrılarak** toprağa, suya ve gıda zincirine karıştığı bilinmektedir. Nitekim son yıllarda yapılan bilimsel araştırmalarda; **anne sütünde, kanda ve akciğer dokusunda dahi mikroplastik parçacıklarına rastlandığı** ıspatlanmıştır.

Öte yandan, 1 litre plastik şişe su üretiminde; şişenin kendisi, kapağı ve ambalajı dâhil olmak üzere **yaklaşık 30-35 gram plastik kullanıldığı**, dolayısıyla yalnızca 200 ml'lik bir şişe için dahi kayda değer miktarda plastik atık oluştuğu bilinmektedir. Cam şişelerin ise; tekrar tekrar kullanılabilir olması, kimyasal salınım riski taşımaması ve geri dönüşüm döngüsünde **kalite kaybı yaşamaması** nedeniyle hem **insan sağlığı** hem de **çevre** açısından daha güvenli olduğu bilimsel olarak kabul edilmektedir.

TBMM'nin "Sıfır Atık" projesinin öncü ve örnek kurumlarından biri olduğu dikkate alındığında, yerleşke içerisinde tek kullanımlık plastik şişe kullanımının sürdürülmesi açık bir **uygulama çelişkisi** oluşturmaktadır. Her ne kadar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından geri dönüşümü teşvik etmek amacıyla 25 kuruş iade yapan otomatlar kurulmuş olsa da, çevre politikalarının temel yaklaşımı **atığın geri dönüştürülmesinden önce, kaynağında azaltılmasıdır**.

Bu çerçevede;

- 1.) TBMM yerleşkesinde aylık ve yıllık bazda tüketilen **tek kullanımlık plastik su şişesi sayısı** kaçtır? Bu tüketim sonucunda oluşan **yaklaşık plastik atık miktarı** ne kadardır?
- 2.) TBMM'de içme suyu temininde **cam şişe veya doldurulabilir alternatif sistemler** tercih edilmemesinin gerekçesi nedir? Bu konuda yapılmış bir **fizibilite veya maliyet karşılaştırması** bulunmakta mıdır?
- 3.) Plastik şişe kullanımının **insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerine** ilişkin bilimsel çalışmalar dikkate alınarak, TBMM bünyesinde bu uygulamanın gözden geçirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmış mıdır, yapılmadıysa neden yapılmamıştır?

38145

Nimet ÖZDEMİR

İstanbul Milletvekili

4.) Kamu kurumlarında ve birçok ülkede yaygın biçimde kullanılan **cam ambalajlı su uygulamaları** neden TBMM için uygun görülmemektedir? Bedeli kullanıcılar tarafından ödendiği halde cam şişe suyunun kullanıma sunulmamasının önündeki engel nedir?

5.) Geri dönüşüm otomatları aracılığıyla elde edilen iade bedellerinin, plastik tüketiminin artmasıyla doğru orantılı olduğu dikkate alındığında; bu uygulamanın **daha fazla plastik tüketimini dolaylı olarak teşvik ettiği** yönündeki eleştirilere ilişkin değerlendirmeniz nedir?